

Magyar Vízkútfúrók Egyesülete
8000 Székesfehérvár Balatoni u.6.

Vidékfejlesztési Minisztérium
Dr. Fazekas Sándor miniszter úrnak

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.
Postai cím: 1860 Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A Magyar Vízkútfúrók Egyesülete nevében fordulok Önhöz, kérve segítségét és intézkedését.

1. Röviden bemutatom egyesületünket:

1992-ben alakultunk meg, alapvető céljaink a már akkor is fellelhető engedély nélküli, szakszerűtlen kútfúrési tevékenység visszaszorítása, a szakmai képzés segítése és az érdekképviselet voltak. Egy rövid szünettől eltekintve, amit az előző elnökünk halála (1999) okozott, rendszerben, folyamatosan bővülve, a vonatkozó szabályozások szerint működik az egyesületünk, jelenleg 44 taggal. A tagok között többségében vízkútfúrással foglalkozó vállalkozások, vállalkozók és a tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységet (geofizikai vizsgálatok, tervezés) végzők szerepelnek.

Az eddigi tevékenységünket bemutatandó, közreműködtünk az „MSZ 22116 Fúrt vízkutak és vízkutató fúrások” összeállításában, elnökünk volt a szabvány összeállítására az MSZT –ben létrehozott munkabizottság vezetője.

A kútfúrési tevékenység szabályozása, engedélyeztetése terén is munkálkodtunk, közreműködtünk a „Felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet” műszaki előkészítésében, titkárunk és két egyesületi tagunk meghatározó súllyal vett részt a munkában.

A tagjaink szakmai képzését a „Szakmai napok” keretében biztosítjuk. A vonatkozó jogszabályok magyarázó értelmezésével (meghívott előadók a környezetvédelmi természetvédelmi és vízügyi felügyelőségektől, bányakapitányságoktól) is foglalkozunk, a vízkutak építésével kapcsolatos technikai, technológiai előadásokat tartanak nagy gyakorlattal rendelkező kollégáink. A szakmai napok keretében helyszíni bemutatókat is szervezünk, ahol szakmailag érdekes kútépítési munkákat tekintünk meg.

Kapcsolatot tartunk a szakmánk szempontjából fontos oktatási intézményekkel (Miskolci Egyetem, Nagykanizsai Zsigmond Vilmos és Széchenyi István Szakképző Iskola). Különböző OKJ-s tanfolyamokon tagjaink közül többen oktatóként vesznek részt, és gyakorlati képzést is biztosítunk.

A tevékenységünket kizárólag a tagdíjából finanszírozzuk.

2. Azt gondoljuk, hogy nemzetgazdaságunk szempontjából is fontos feladatot látunk el, mert összefoglaljuk a vízkútfúrók nagyon jelentős részét, jogkövető magatartást és a szakmai követelményrendszer betartását elvárjuk a tagjainktól.

Az egyesület keretében különböző időpontokban becsléseket végeztünk az engedély nélküli kutak építésére:

1992-ben az összes kutak 10-20%-át

2000-ben az összes kutak 50%-át

2010-ben az összes kutak 80-90%-át

építették a szükséges engedélyek és nyilvántartásba vétel nélkül.

Természetesen ezekben a becslésekben van némi bizonytalanság, de a probléma nagyon összetett. Egyrészt ma senki nem tudja az országban, hogy hány vízkútfúrással foglalkozó kivitelező van. Ez

nem is lenne baj, ha mindenki szakszerűen és jogszerűen dolgozna, azonban a kútfúrók nem jelentéktelen része, szakmai felkészületlensége és felszereltségének hiánya miatt nem is képes elfogadható minőségű munkára. Másrészt nem ismert az sem, hogy pl. egy évben, mennyi kutat mélyítenek, helyeznek üzembe. Ebből adódóan azt sem lehet tudni, hogy a vízáadó rétegekből mennyi vizet termelünk ki. Így a **vízkiészlet-gazdálkodás alapjai kerülnek veszélybe**.

Még egy súlyos kérdés hogy, vízvédelmi szempontból megfelelően kerülnek-e kiképzésre ezek a kutak? Sajnos egyértelműen és biztosan állíthatjuk, hogy sok kút nem szakszerűen kerül megépítésre, szennyezési veszélyt és káros rétegösszekapcsolásokat jelentenek. Tehát nem csak az a probléma, hogy a megrendelő igényét esetleg nem lehet a kutakból tartósan kielégíteni, hanem az, hogy a nem megfelelően kiképzett kutak veszélyt jelentenek a felszín alatti vizekre, azokkal kárt okoznak. Ezek a károk, mivel a föld felszíne alatt vannak a „vízilétesítmények”, nem azonnal érzékelhetők. Amennyiben nem teszünk időben, elhárító beavatkozásokat, a károk visszavonhatatlanul megjelennek a vízáadó összletekben, mert a rossz kutak közvetlen utat nyitnak a felszíni és felszín közeli, a talajvízbe már lejutott szennyezőanyagok mélyebbre kerüléséhez. **Ez már az ivóvízellátásra igénybe vett vízáadókat is veszélyezteti.**

A beruházó (legyen magánszemély vagy gazdálkodó szervezet) sok esetben csak az ajánlati árat nézi. A kontárok által feketén készített kutak olcsóbbak, mint a szakszerűen, vízjogi engedéllyel és annak megfelelően épített kutak. A vízjogi engedélyezés kikerülése miatt nincs szakmai kontroll, ezért készülhetnek tömegesen vízkiészlet-gazdálkodási szempontból elfogadhatatlan minőségű vízkutak. A vízjogi engedély kikerülésében jelentős szerepe van a magas igazgatási szolgáltatási díjnak és a lassú engedélyezési eljárásnak. Jellemző, hogy a kutak engedélyezésével kapcsolatos költségek a beruházásnak akár 20 %-át is eléri, ami az építmények tekintetében kiugróan magas érték. A lakosság és a mezőgazdasági termelők nincsenek olyan helyzetben, hogy ezt finanszírozni tudják. Az különösen érthetetlen, hogy ha ilyen magasak az eljárási díjak, akkor a hatóságok miért nem teszik a dolgukat, miért nem végeznek helyszíni ellenőrzéseket a kontár munkák kiszűrésére.

A vízkutak engedélyezését szükségesnek, fontosnak tartjuk, de főként a kisebb vízigényt kielégítő és kisebb mélységű vízkutak vízjogi engedélyezését sokkal olcsóbbá kellene tenni.

Számunkra, az egyesületi tagok számára komoly hátrányt jelent, ha a velünk versenyző kivitelező érvényes vízjogi létesítési engedély és vízvédelmi szempontból nem megfelelő műszaki megoldások alkalmazásával kalkulálva ad árajánlatot. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy a piac ezt a kérdést nem oldja meg, mert a kutat igénylők között mindig sok olyan megrendelő van, akik az „olcsóbb megoldást” választják.

3. Elképzeléseink szerint a kérdést több irányból közelítve lehetne orvosolni:

Nagyon fontos lehetőség a jogkövetés **építés-felügyeleti ellenőrzésekkel** történő szorgalmazása. A tapasztalataink szerint a közelmúlt évekre a kútfúrások építés-felügyelete gyakorlatilag megszűnt.

A rádióban 2011. július 11-én (10 óra 5 perctől) a napközben műsor foglalkozott a kútfúrásokkal — a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről is elhangzott egy telefoninterjú – amelyből kiderült, hogy a minisztériumnak nincs ismerete arról, hogy az elmúlt évben történt volna engedély nélküli kútfúrás ellenőrzés. Ezt az információt mi is csak megerősíteni tudjuk, ha akár csak egy-egy ellenőrzés, vagy ilyen felderítés lett volna, arról az egyesületünk tudna.

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a vízkutak építése terén az építés-felügyeleti ellenőrzés — a kivitelezők (a fúróberendezés alkalmassága, a megfelelő szakképzettség igazolása), és az építési, a vízjogi létesítési engedély megléte, az annak megfelelő kivitelezés ellenőrzése — ismét meginduljon. Az önkormányzatok ismerik a területüket és ismereteink szerint, a vízügyi hatóságoktól meg is kapják a kutak építésére vonatkozó vízjogi létesítési engedélyeket, tehát tudják, hogy melyik kútépítésre van vízjogi engedély. Ki kellene használni ezt a lehetőséget az engedély nélküli munkák felderítésére és az ellenőrzésére. Az ellenőrzésekkel olyan folyamatokat lehetne elindítani, mint amelyeket az épületek engedélyezésénél már elértek, vagyis szinte megszűntek az engedély nélküli építkezések.

Fontos lehet a jogkövetés érdekében a felvilágosítás, melynek érdekében **animációs anyag készíttetését** javasoljuk. Ebben el kellene magyarázni a rosszul megépített kutak veszélyeit, kiemelve az állami (vízkészlet-gazdálkodási) és a beruházói (a kút idő előtti tönkremenetele, vártnál kevesebb vízhozam) kockázatokat. A javaslat megvalósításában szakértői szintű közreműködést szívesen vállalnánk, és a terjesztésében is részt venne az egyesületünk.

4. Országunk új Alaptörvénye Alapvetés P) cikk-e számunkra is pozitív üzenetként tartalmazza a vízkészletünk védelmét. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 6.§ rögzíti a felszínalatti vizek kizárólagos állami tulajdonát. E törvény 32.,33. § többek között a vizek védelméről, a károsodás veszélyével fenyegető állapot megszüntetéséről, a vízálléscsökkentésekről, vízhasználatok nyilvántartásáról intézkedik. Megemlíthető továbbá a 2000/60/EK (2000. október 23.) irányelve, amelynek végrehajtását országunk vállalta. Természetesen a végrehajtási részleteket kormányrendeletek, miniszteri rendeletek tartalmazzák.

Az eredményt nézve úgy látjuk, hogy az Ön által irányított Minisztérium illetékes területi vízügyi hatóságai (környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek) — az ellenőrzést tekintve — nem megfelelően látják el a feladatukat.

Ezt a véleményünket alátámasztja az levél, amelyet Borbély Tamás egyesületi tagunk VF/251-1/21/1 iktatási számon, 2011. július 14-i keltezéssel a Vízügyi Helyettes Államtitkártól kapott a Dr. Illés Zoltán államtitkárhoz írt beadványára. Ebben a „3. Kútúrások építésének felügyelete” alcím alatt leírtak szerint, mintha nem is lenne cél az engedély nélküli kútúrások megszüntetésével foglalkozni. A válaszlevélben felvázoltak az intézkedések elmulasztására elfogadhatatlanok. A ma érvényes jogszabályok alapján is van joga és lehetősége a vízügyi hatóságoknak a jogellenes és káros vízálléscsökkentések, vízhasználatok sorsáról a szükséges intézkedéseket meghozni, azt végrehajtani. Biztos, hogy a jogszabályok „összehangolásával” ennek hatékonyságán lehet javítani, de nem szabad várni, azonnal tenni kell.

Tisztelt Miniszter Úr!

Meg vagyunk győződve arról, hogy az engedély nélküli vízkút építések olyan mértékűek, hogy az már kérdésessé teszi az állam számára a fenntartható vízkészlet-gazdálkodást, a vízkészleteink védelmét. Ha nem sikerül ezen a helyzeten rövid időn belül változtatni, úgy az új Alaptörvény hivatkozott cikke szerinti vízkészlet védelem jelentősen sérül, az ivóvízkészleteink károsodnak.

Ezért kérem az Ön segítségét, intézkedését, hogy a jelenlegi jogszabályi keretek között és mielőbb megkezdődjön az engedély nélküli kútúrások (vízimunkák), és azokra települt vízhasználatok hathatós csökkentése. Amennyiben a felvetett problémával kapcsolatban további kiegészítésre lenne szükség, úgy arra akár személyes találkozás keretében is állunk rendelkezésre.

Kérem a javaslataink megfontolását, a szükségesnek ítélt intézkedések megtételét és arról szíves értesítését. Tájékoztatom Miniszter urat, hogy leveletem és az arra kapott választ a sajtó érdeklődése miatt nyilvánosságra fogom hozni.

Székesfehérvár, 2011-11- 19

Tisztelettel:

**Kumánovics György
elnök**

Levelezési cím: Székesfehérvár, Séd u. 14
Elektronikus cím: kumanovics36549@gmail.com
Tel.: 20-9517925